ПРАДМОВА

У беларускім мовазнаўстве ўпершыню распачата комплекснае даследаванне беларускай народнай тэрміналогіі і наменклатуры, якая звязана з матэрыяльнай і духоўнай культурай народа, традыцыйнымі заняткамі насельніцтва, вытворчасцю і інш. У рамках гэтага даследавання плануецца стварэнне серыі прадметна-тэматычных слоўнікаў і шэрагу манаграфічных прац. Два слоўнікі: «Жывёльны свет» (1999 г.) і «Раслінны свет» (2001 г.) ужо апублікаваны.

Зараз прапануецца ўвазе чытачоў тэматычны слоўнік «Чалавек». Гэта праца, у адрозненне ад папярэдніх, значна большая па аб'ёму, бо ў яе ўключана эмацыянальна-экспрэсіўная і ацэначная лексіка – вельмі багаты і да гэтага часу недастаткова распрацаваны пласт лексікі. У слоўнік уключана лексіка, звязаная з фізічнымі і псіхічнымі характарыстыкамі чалавека, яго паводзінамі, а таксама лексіка, якая характарызуе чалавека як грамадскага дзеяча, вызначае род яго заняткаў, сацыяльнае становішча і г. д.

Крыніцай для стварэння картатэкі паслужылі дыялектныя слоўнікі, атласы, навуковыя даследаванні, звязаныя з тэмай, а таксама новы матэрыял, сабраны ў дыялекталагічных экспедыцыях.

Аўтарская работа выканана наступным чынам:

1. Агульныя назвы груп людзей – Клімчук Ф. Д.
2. Агульныя назвы чалавека па ўзросту і полу – Астрэйка В. Дз.
3. Назвы дзяцей – Бунько Н. М.
4. Назвы чалавека па роднасці і сваяцтву – Ісачанкава М. А., Сівіцкая Н. В.

5. Назвы чалавека па нацыянальнасці і месцы пражывання – Клімчук Ф. Д.
6. Назвы чалавека па прафесіі і роду заняткаў – Астрэйка В. Дз.
7. Назвы людзей па сацыяльным становішчы – Шаблоўскі А. І.
8. Назвы частак цела чалавека – Трухан Т. М.
9. Назвы чалавека па знешнім выглядзе – Кунцэвіч Л. П.
10. Назвы чалавека па ўнутраным і эмацыянальным стане – Крывіцкі А. А.
11. Назвы чалавека па разумовых здольнасцях – Крывіцкі А. А.
12. Назвы чалавека па паводзінах – Курцова В. М.
13. Назвы чалавека па адносінах да працы – Ксяндзова А. У.
14. Назвы чалавека па адносінах да людзей – Трухан Т. М.
15. Назвы чалавека па некалькіх якасцях – Бунько Н. М., Шаблоўскі А. І.